

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 155. Secundum Argumentum ex cap. 7. ejusdem sess. 6.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

1819 Argumentum proinde primum sub hac forma efficaciter conficitur : ad justificationem in Sacramento baptismi necessaria est saltem initialis dilectio Dei propter se, atque hoc sensu dilectio charitatis, sive contritio ex ea procedens, juxta Tridentinum. Sed non minor, seu non minus perfecta contritio requiritur in Sacramento Pœnitentiæ, quam in Sacramento Baptismi. Igitur ea dilectio pariter requiritur in Sacramento Pœnitentiæ.

CAPUT CLV.

Secundum Argumentum ex cap. 7. ejusdem sess. 6.

1820 **F**ateor in principio & sine illius capitis Tridentinum agere de habitibus, sive de justificatione habituali, & habitibus illam concomitantibus, deque illius causa finali, efficiente, meritoria, instrumentali, & formali. Verum in medio ejusdem capitis, ad perstringendum errorem Lutheri (auctoris, solam fidem per modum dispositionis justificare, nec aliam ad hoc dispositionem & cooperationem nostram requiri) docet justificationem fieri secundum propriam cuiusque dispositionem, & cooperationem, nec ad hoc sufficere fidem. Nam fides, nisi ad eam spes accedat, & charitas, neque unita perfecte cum Christo, neque corporis ejus vivum membrum efficiat. Quæ ratione verissime dicitur, fidem sine operibus mortuam esse otiosam esse. Et in Christo Jesu neque circumcissionem valere aliquid, neque præputium, sed fidem que per charitatem operatur (id est per dilectionem, ut sanæ græcæ vox agatur, quæ ut us est Apollolus.) Haec fides, ex Apostolorum traditione, Catechumeni ab Ecclesia petunt, cum petunt fidem, vitam æternam præstantem, quæ sine spe & charitate fides præstare non potest. Unde & statim verbum Christi audiunt: si vis ad vitam ingredi, serva mandata. Quibus verbis sermonem esse de actibus, certissimum est. Quia id demonstrat 1.º. vox cooperationem. 2.º. vox operibus. 3.º. vox dilectionem. 4.º. vox operatur. 5.º. præceptum Christi: serva mandata, quæ cetera de actibus sunt, non de habitibus.

1821 Igitur certissimum est, Tridentinum loqui de charitate actuali, cum ait: fides, nisi ad eam spes accedat & charitas, neque unita perfecte cum Christo, neque corporis ejus vivum membrum efficiat. Id enim contextus verborum patenter indicat. Eâ quippe ratione dicit, fidem, sine spe, & charitate, non unire perfecte cum Christo, quæ ratione dicit, fidem sine operibus mortuam esse. Et in Christo Jesu neque circumcissionem aliquid valere, neque præputium, sed fidem que per dilectionem operatur. Quæ de actibus dici, ipsa verborum significatio exprimit.

1822 Nec minus certum est, de charitate actuali Concilium dicere, fides sine spe & charitate vitam æternam præstare non potest. Uti etiam contextus allatus aperte demonstrat, errorque Lutheri, tam illis, quam prioribus Tridentini verbis confusus, confirmat. Illis enim verbis rejicitur sententia Lutheri de sola fide, sine operibus, seu spei, seu charitatis, justificante. Siquidem Lutherus in cap. 2. epist. ad Galatas: Hoc (inquebat) Sophistæ cæci non intelligunt, idæd somniant, fidem non justificare, nisi faciat opera charitatis. Et in cap. 4. ejusdem epist. Error & impietas est, asserere, fidem insulam non justificare, nisi ornata sit operibus charitatis. Quem errorem Tridentinum sic redarguit: unusquisque justificatur secundum propriam dispositionem & cooperationem, & non secundum solam fidem. Quia fides, nisi ad eam accedat cooperatio spei & charitatis, neque unita perfecte cum Christo, neque corporis ejus membrum efficiat. Verissime enim dicitur, fidem sine operibus mortuam & otiosam esse. Et in Christo Jesu neque circumcissionem aliquid valere, neque

præputium, sed fidem quæ per charitatem operatur. Quam fidem Catechumeni ab Ecclesia petunt, cum petunt fidem, vitam æternam præstantem: quæ profecto est fides per charitatem operans. Quia fides sine observatione mandatorum vitam æternam præstare non potest, nec proinde sine spe & charitate mandatorum custodiam operante. Quomodo intellectum Tridentini argumentum; contra Lutheri errorem efficacissime concludit. Non concluderet autem, sed inane foret, hoc modo intellectum: Verissime dicitur, fidem sine operibus mortuam esse. Ergo fides, nisi ad eam accedant habitus spei & charitatis, non unita perfecte cum Christo, &c. Item: fides sine mandatorum observantia vitam æternam præstare non potest. Ergo fides sine habitibus spei & charitatis, vitam æternam præstare non potest. De actibus enim seu operibus sermo est in antecedente. De istâ ergo sermo esse debet in consequente, ut argumentum concludat contra errorem hæreticorum, non negantium necessitatem habituum, sed actuum, seu operum spei & charitatis, ad justificationem.

Unde ex capite illo septimo, sessionis sextæ, duplex eruitur argumentum, utrumque efficacissimum: fides, nisi ad eam spes accedat & charitas (id est spei & charitatis opera) neque unita perfecte cum Christo, neque corporis ejus vivum membrum efficiat. Quia fides sine dictis operibus mortua est. Idem ergo de servili attritione dicendum.

Item: fides sine spe & charitate actuali vitam æternam præstare non potest. Ergo nec attritio, omni charitatis actu destituta.

CAPUT CLVI.

Argumentum tertium ex sess. 14. c. 1. ubi pœnitentia declaratur necessaria ad justificationem, etiam cum Sacramento.

1823 **D**icitur enim: Fuit quidem pœnitentia universis hominibus, qui se mortali aliquo peccato inquinassent, quovis tempore, ad gratiam & justitiam æsequendam necessaria, illis etiam, qui Baptismi Sacramento abini petivissent, ut perversitate abjecta, & emendata, tantam Dei offensam, cum peccati odio, & pio animi dolore detestarentur. Igitur vera de peccato pœnitentia Tridentino requiritur ad justificationem, etiam cum Sacramento.

Atqui vera de peccato pœnitentia non est, quæ est propter penam tantum, non propter Dei offensam, solumque est ex motivo proprii interesset, non divini. 1.º. quia cor verè pœnitens non est nisi cor contritum & humiliatum, de quo Psal. 50. Sic enim expresse Tridentinum sess. 6. c. 14. Docendum est Christiani hominis pœnitentiâ... contineri non modò cessationem à peccato, & eorum detestationem, aut cor contritum & humiliatum, & verum etiam, &c. Atqui solum cor pœnitens propter Dei offensam, & propter interesset divinum, non propter solam penam, & propter interesset proprium, est cor contritum, de quo Psal. 50. prout sancti omnes hæcenus intellexerunt. Enimverò verba illa, cor contritum, significant cor pœnitens ex amore Dei propter se. Quod & amplius significant verba ista ejusdem Psalmi: Tibi soli peccavi, & malam coram te feci, ut videbit quisquis ea conferet cum verbis filii prodigi: Pater peccavi in celum, & coram te. Nec certe quisquam Psalmista tempore justificari potuit, absque Dei propter se amore.

2.º. Tridentinum eo loco declarat, de ea se pœnitentia loqui, de qua scriptum est, quæ secundum Deum tristitia est, pœnitentiam in salutem stabilem operatur. 2.º. Cor. 7. Atqui hæc tristitia ex Dei charitate descendit, ait Cassianus de spiritu just. 1.º. c. 11. Secundum Deum quippe tristitia